ادامه از صفحه اول

برگ‌های سوریه در بازی با غرب

بشاراسد هم این خطر را احساس می‌کند، اما از سویی می‌بیند که اعتراض‌ها هنوز به سطح کشورهایی مانند تونس، مصر، لیبی و یمن نرسیده و هنوز ارتش و سیستم امنیتی کشور را در اختیار دارد. یعنی سوریه هنوز در مرحله‌ای نیست که در شرایط روسای آن کشورها قرار داشته باشد. بنابراین اسد تحت فشار است و به‌دلیل فشارهای غیرقابل تحمل روانی، سیاسی و بین‌المللی مجبور است موضع‌گیری کند و بهترین موضع‌گیری در این شرایط این است که بگوید هر تحرکی علیه سوریه در تمام منطقه زلزله ایجاد خواهد کرد. بشار اسد به خوبی می‌داند که در صورت کنترل نکردن مرزهای کشورش در عراق، ترکیه، لبنان و اردن مشکلات فراوانی ایجاد خواهد شد. همچنین سوریه دارای توانمندی نظامی بالایی است. اسد امکانات نظامی فراوان و سلاح‌های استراتژیک و احتمالا غیرمتعارف زیادی دارد و می‌تواند تهدیدی جدی برای اسراییل باشد. بلندی‌های جولان مشرف بر تل آویو است و همین مساله می‌تواند برگ برنده اسد در روزهای آتی باشد. به جز کشورهای همسایه سوریه، ایالات‌متحده به خوبی می‌داند که اسد می‌تواند به دلیل ارتباطات ویژه‌ای که با گروه‌های رادیکال در منطقه دارد به راحتی به منافع آمریکا در خاورمیانه ضربه بزند و در صورت افزایش فشار غرب احتمالا اسد برگ‌های برنده خود را با آغاز درگیری‌ها رو خواهد کرد. او به وضوح خطاب به آمریکا گفت: تاکنون در مساله عراق با آمریکا مزاح می‌کردم. اما واقعیت این است که با وجود اینکه اسد می‌تواند تمام این کارها را انجام دهد، اما هزینه این اعمال بسیار زیاد است. آمریکا، ناتو و رژیم اسراییل وارد درگیری می‌شوند همچنین برخی از کشورهای عربی نیز در برخورد با سوریه تردیدی ندارند یعنی ممکن است سعودی، امارات و قطر هم وارد این درگیری شوند. اردن هم جزو پایگاه‌های اساسی در برخورد با سوریه خواهد بود. در حال حاضر یک پایگاه نظامی در نزدیکی مرز اردن و سوریه و یک اردوگاه با ظرفیت یک میلیون نفر با همکاری ترکیه در ۲۵ کیلومتری مرز سوریه برای پناه دادن به آوارگان جنگ احتمالی ایجاد شده است. مجموعه این مسایل نشان می‌دهد که شرایط به سمت درگیری پیش می‌رود. تعلیق احتمالی سوریه در اتحادیه عرب هم به این مساله دامن خواهد زد. اما تظاهراتی که در حمایت از اسد در برخی از شهرهای سوریه برگزار شد او را تشویق کرد که این سخنان را مطرح کند اما اینک وقت گفت‌وگو است. اسد با اینکه اشتباهات ارتش در روزهای آغازین اعتراضات را پذیرفته اما نمی‌تواند بپذیرد که به او تحمیل شود با کدام گروه گفت‌وگو کند. او به رسمیت شناختن شورای ملی را نمی‌پذیرد، اما با این حال اعلام کرده که حاضر است به جز گروه‌های مسلح با تمام مخالفان در دمشق گفت‌وگو کند. این مسایل نشان می‌دهد که اینک بهترین زمان گفت‌وگوی طرفین درگیری در سوریه است تا این کشور از خطر احتمالی جنگ و تکرار شرایط لیبی دور شود.

*کارشناس استراتژیک

اتحادیه عرب در انتظار پاسخ دمشق، اسد در انتظار کمک روسیه

شرق: به نظر می‌رسد دولت سوریه در سیاست‌های خارجی کشورش تغییر ایجاد کرده است. اسد تصمیم به نزدیکی هرچه بیشتر با روس‌ها گرفته است و در مقابل دورنمای چندان روشنی در دیپلماسی دمشق با اتحادیه عرب به چشم نمی‌خورد. مقامات سوریه از سوی اتحادیه عرب برای پذیرش طرح پیشنهادی آنها تحت فشار قرار گرفته‌اند. سوریه اعلام کرده است که به‌زودی موضع خود را نسبت به طرح اتحادیه عرب در مورد بحران داخلی کشورش اعلام خواهد کرد. جزییات طرح اتحادیه عرب منتشر نشده است اما پیش از این نبیل العربی دبیرکل این اتحادیه اعلام کرده بود طرح براساس توقف فوری خونریزی، ایجاد اصلاحات واقعی و گفت‌وگو با مخالفان تنظیم شده است. حمد بن جاسم نخست‌وزیر قطر که ریاست کمیته اتحادیه عرب برای بررسی مساله سوریه را بر عهده دارد پس از پایان گفت‌وگو با نمایندگان دولت سوریه در دوحه اعلام کرده بود که دمشق وعده داده به‌زودی موضع خود را اعلام می‌کند. نخست‌وزیر قطر به سوریه هشدار داده است که «وقت‌کشی» و «فریبکاری» نکند و برای پایان دادن به خشونت‌ها گام عملی بردارد. شیخ حمد گفت: با صراحت و جدیت مسایل را بررسی کردیم. راه‌حل فراگیر برای همه مسایل مطرح کردیم و هیات سوری اعلام کرد به طرح پاسخ خواهد گفت. نخست‌وزیر قطر می‌گوید که این طرح جدی است و اجرای آن به توقف خشونت منجر می‌شود. او افزود: اتحادیه عرب روز چهارشنبه در قاهره در مورد مسایل سوریه جلسه برگزار می‌کند. گرچه به نظر می‌رسد که واکنش دولت اسد این بار به طرح اتحادیه عرب کمی متفاوت‌تر از دفعه گذشته است. اسد طرح پیشنهادی قبلی این اتحادیه را بدون کوچک‌ترین درنگی رد کرد. اما این بار اعلام کرده است که آن را بررسی خواهد کرد و به‌زودی پاسخ خواهد داد. رییس کمیته اتحادیه عرب اعلام کرده است که پس از مطرح شدن طرح اتحادیه عرب هیات سوری برای مشورت جلسه را ترک کرد و سپس اعلام کرد روز دوشنبه به طرح پاسخ خواهد گفت. او همچنین در مورد اظهارات اخیر بشار اسد که گفته بود در صورت دخالت خارجی در سوریه منطقه به آتش کشیده می‌شود، با اشاره به حوادث جاری در منطقه تاکید کرد که تمام منطقه در معرض توفان بزرگ است. مهم این است که رهبران کشورها شیوه برخورد با مسایل را بدانند نه اینکه اقدام به وقت‌کشی و فریبکاری کنند. رییس‌جمهوری سوریه در مقابل ابراز امیدواری کرده است که حمایت روسیه از حکومت‌اش ادامه یابد. او در مصاحبه با یک شبکه تلویزیونی روس گفت: ما اول و بیش از همه روی روسیه اتکا می‌کنیم، کشوری که از منظر تاریخی، با آن روابطی مستحکم داریم. نقش روسیه فوق‌العاده مهم است. او همچنین اقدام روسیه را برای وتو کردن قطعنامه شورای امنیت سازمان ملل علیه سوریه در اوایل ماه جاری میلادی را ستود. بشار اسد در این مصاحبه اعتراض جاری مخالفان سیاسی خود را «بحران» خوانده و گفته است: از روزهای نخست این بحران، ما با دولت روسیه در تماس مستمر بودیم. ما شرح مفصلی از تازه‌ترین تحولات را در اختیار دوستان روس خود می‌گذاشتیم. این در حالی است که کمتر از یک ماه پیش، دیمیتری مدودف، رییس‌جمهوری روسیه، به بشار اسد هشدار داد که اصلاحات سیاسی را اجرا کند، وگرنه باید به خواست مردم برای کناره‌گیری از قدرت تن دهد. اما در حالی که درگیری‌ها و برخورد نیروهای دولتی با معترضان در سوریه همچنان ادامه دارد، صدها نفر از شیوخ و شخصیت‌های برجسته قبایل و عشایر سوریه با برگزاری همایشی حمایت خود را از رییس‌جمهوری این کشور اعلام کرده و با هرگونه مداخله بیگانگان در امور داخلی سوریه مخالفت کردند. به گزارش خبرگزاری لبنان، ۱۲۰۰ نفر از شیوخ و شخصیت‌های برجسته قبایل و عشایر سوریه در این همایش که در شهر حلب تحت شعار «جان خود را فدای کشور و بشار اسد می‌کنیم» برگزار شد، اعلام کردند: انجام مذاکرات در داخل کشور با هدف برون‌رفت از بحران کنونی سوریه بسیار مهم است. این افراد در ادامه توطئه برخی افراد علیه امنیت ملی سوریه را که از داخل و خارج این کشور فعالیت می‌کنند، محکوم کردند. صالح الدللی النعیمی، یکی از شیوخ قبایل سوریه در سخنان خود در این همایش گفت: عشایر و قبایل سوریه ۵۰درصد از ملت این کشور را تشکیل می‌دهند. رییس‌جمهوری سوریه خط قرمز ماست و برای ما حکم وتو را دارد، به کسی اجازه نمی‌دهیم به او اهانت کند چراکه او را دوست داریم و حاضریم خود را برای اسد فدا کنیم.

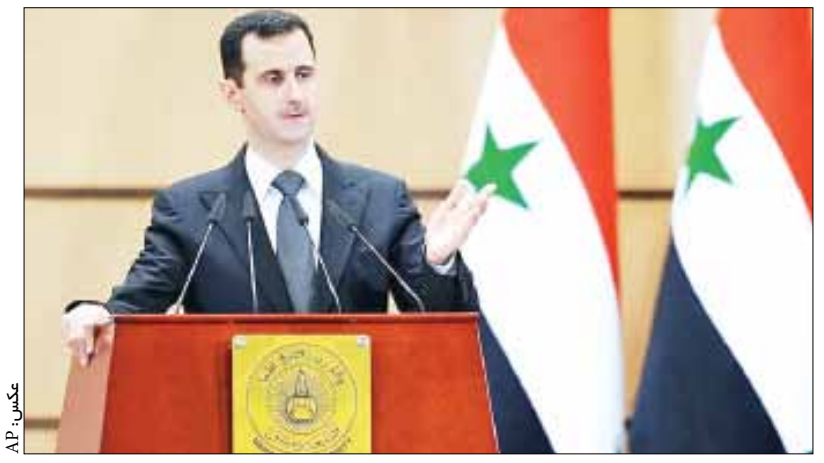

عکس: AP

تایید حکم جلب همسر عرفات

ایسنا: دادگاه تونس حکم جلب بین‌المللی همسر یاسر عرفات رهبر فقید فلسطینیان را تایید کرد. به گفته سخنگوی وزارت دادگستری تونس سهی عرفات به سوءاستفاده از قدرت در زمانی که یک مدرسه بین‌المللی در تونس را اداره می‌کرد، متهم است. این مدرسه توسط همسر رییس‌جمهوری مخلوع تونس تاسیس شده بود.

انتخابات روسیه نمایشی است

ایلنا: قهرمان شطرنج و رهبر اپوزیسیون روسیه می‌گوید: انتخابات در این کشور «نمایش» است. «گری کاسپاروف» گفت: از اروپایی‌ها و آمریکایی‌ها می‌خواهیم برای انتخابات ناظر اعزام نکنند چرا که پوتین به هرچه که بخواهد می‌رسد. او افزود: «این تنها یک نمایش است؛ در آن دخالت نکنید و به این نمایش احترام نگذارید.»

وظیفه دشوار رهبران لیبی

ایلنا: هیلاری کلینتون می‌گوید: رهبران لیبی «وظیفه سیاسی بسیار پیچیده‌ای» پیش رو دارند. او افزود: «آنها باید مشخص کنند که چگونه می‌خواهند عقاید مختلف سیاسی و مذهبی را به یکدیگر نزدیک کنند. باید تمامی قبایل را با یکدیگر متحد کنند. باید بر رقابتی که همواره بین شرق و غرب لیبی وجود داشته، غلبه کنند.»

دلیل اصلی مرگ قذافی

وب‌سایت «اشپیگل» بر اساس اطلاعات رسیده، دلیل اصلی مرگ معمر قذافی، دیکتاتور پیشین لیبی را فتق (بیرون‌زدگی) مغزی و در نهایت از کار افتادن سیستم تنفسی او دانسته است. کالبدشکافی قذافی نشان داده که او بدنی سالم داشته است.

به نوشته «اشپیگل» پزشکی که گواهی مرگ معمر قذافی را صادر کرده، دلیل اصلی مرگ او را جراحت سر و بیرون‌زدگی مغزی دانسته، اما با این حال افزوده که هنوز مشخص نیست که این جراحت به واسطه اصابت گلوله یا شی دیگری ایجاد شده است. گفته می‌شود که اثری از گلوله شلیک شده، در دست نیست. دکتر ابوبکر ترینه می‌گوید، نتیجه رسمی کالبدشکافی به زودی از سوی پزشکان در طرابلس اعلام خواهد شد، اما با این همه نسبت به این نتیجه بدبین است. زیرا «بدون وجود این گلوله نمی‌توان چیز زیادی گفت.» به گفته این متخصص، وضعیت جسد قذافی بهتر از آنچه وی انتظار داشته، بوده است. دکتر ترینه به اشپیگل گفته است: «فکر می‌کردم که جسد به‌شدت دچار کبودی، شکستگی یا زخم باشد و قذافی را تا سر حد مرگ کتک زده باشند، اما هنگامی که ما خون‌هایی را که جسد او را پوشانده بودند، پاک کردیم، به‌ندرت لکه‌های کبودی دیده می‌شد و هیچ‌گونه شکستگی در دنده‌هایش نیز مشاهده نشد.» این پزشک لیبیایی صورت قذافی را همانند صورت «مردی ۶۹ ساله» توصیف کرده که بدنش همانند مردی ۴۰ساله، بدون هیچ‌گونه چروک یا برآمدگی شکم بوده است. جسد معمر قذافی پس از آنکه چندین روز در معرض دید عموم قرار گرفته بود، در نهایت در مکانی نامعلوم در جنوب شهر مصراته به خاک سپرده شد. به نوشته اشپیگل قبر مادر و مادربزرگ قذافی در شهر سرت تخریب شده و مورد هتک حرمت قرار گرفته است.

بدتر از زلزله

پیبنار اوغونچ

ترجمه حسین موسوی

لحظات بحرانی است. مردم زیر آوار. گروه‌های امداد همچنان در حال جست‌وجو برای مدفون‌شدگان زیر آوار هستند. به هر طرف که نگاه می‌کنی همه چیز افقی شده است. خانه‌های ریخته، تیر برق‌های کج شده. ارتباطات قطع شده‌اند. با این وجود، کمک‌های مردمی با تاخیر به این منطقه ارسال می‌شوند. شگفتی من زمانی بیشتر می‌شود که اعتراض با گاز اشک‌آور مواجه می‌شود. تنها جرم‌شان هم این است که «کرد» هستند. این یک بلای طبیعی نیست، بلکه نژادپرستی است.

در راه وان که بودم نمی‌خواستم باور کنم که در محموله کمک‌های ارسالی به زلزله‌زدگان شهر وان، جعبه‌های محتوی سنگ و چوب، لباس زیر و پرچم ترکیه وجود داشته است. اما پس از تحقیق‌های لازم متأسفانه مشخص شد که این خبر حقیقت دارد. فکر می‌کردم این اطلاعات دستکاری شده است. اما زمانی که با انجمن «شاهین و سونا» از ساکنان شهر وان هم‌صحبت شدم به حقیقت موضوع پی بردم. محتوای بعضی از جعبه‌ها «مقداری سنگریزه و چوب و پرچم ترکیه» است. سونا بازنشسته یک شرکت کفش‌سازی است. آنها هفت نفرند که در سال ۲۰۰۷ پس از وقوع یک زلزله دیگر این انجمن را تاسیس کردند. او پس از زلزله به شهر مهاجرت کرد. او می‌گوید: «مردم این منطقه از کمبود مسایل بهداشتی و پزشکی رنج می‌برند. آنها از کمترین حقوق شهروندی برخوردارند. از طرفی زنان این منطقه از تبعیض جنسیتی فراوانی رنج می‌برند. زلزله هم مزید بر علت شده است. در حال حاضر فقط یک ساختمان شش طبقه در این زلزله باقی مانده است که آن هم غیرقابل سکونت است. مردم این منطقه خواستار چادرهای امدادرسانی هستند که تعداد آنها بسیار کم است. بسته‌های کمکی هم که به این منطقه ارسال می‌شود از سنگریزه و چوب و اجناس کهنه پر شده است. پرچم ترکیه برای ما می‌فرستند. شاید این کار مشکل چندانی نداشته باشد. اما دلیل فرستادن سنگریزه چیست؟» او از من اینها را می‌پرسد اما پیدا کردن جواب برای آنها سخت است. او می‌افزاید: «نمی‌خواهیم به زلزله بیش از این فکر کنیم. اما کودکان کرد این سنگریزه‌ها را می‌بینند. به آنها چه باید بگوییم. این یک فاجعه است.» مسوول کمیته امور آوارگان وان خانم سونا شاهین گفت: «آنچه از شواهد پیداست هدف آنها کمک به ما بوده است اما درک و فهم آنها فقط همین‌قدر بوده است و معلوم است که آنها اینجا را ندیده‌اند و درباره سرزمین ما چیزی نمی‌دانند.» سونا پس از اینکه کمی آرام می‌گیرد ادامه می‌دهد: «اینجا همه دنبال چادر هستند. همه بی‌خوابند.» او با زبان خودش می‌گوید: «یک خواب گرم از ما دریغ شده است.» مردم اینجا دوستان و اقوام خود را از دست داده‌اند. آیا آنها سزاوار چادری نیستند که برای لحظه‌ای در آن بیاسایند.

منبع: روزنامه «رادیکال» ترکیه

قاب روز

آن‌ها به خانه بر می گردند؛ زخمی

عکس: Getty Images

دورو نزدیک

تعطیلی رآکتورهای هسته‌ای بلژیک

■ **خبرگزاری آلمان:** بلژیک تا سال ۲۰۱۵ رآکتورهای اتمی خود را تعطیل می‌کند. احزاب ائتلافی دولت بلژیک موافقت خود را با پایان کار رآکتورهای اتمی اعلام کردند. به این ترتیب هفت رآکتور اتمی بلژیک تا سال ۲۰۱۵ به تدریج از شبکه تولید برق خارج خواهند شد. این اقدام اما تنها در صورتی تحقق خواهد یافت که تامین انرژی کشور تا آن زمان تضمین شده باشد. ۱۶ ماه پس از انتخابات پارلمانی بلژیک گفت‌وگوها برای تشکیل دولت ائتلافی با ریاست الی دی روپو، عضو حزب سوسیال دموکرات آغاز شده است.

دیدار اسقف لندن با معترضان

■ **بی‌بی‌سی:** ریچارد چارترز، اسقف لندن، لحن آشتی‌جویانه‌ای در قبال معترضان ضدسرمایه‌داری که در برابر کلیسای جامع پل تجمع کرده‌اند، اتخاذ کرد. اسقف چارترز در جمع معترضان گفت: دلایل معترضان را درک می‌کند و اینکه برخی به دلیل بحران جهانی اقتصاد، پول و سرمایه خود را از دست می‌دهند، ناعادلانه است. او درخواست قبلی خود مبنی بر ترک محوطه این کلیسا از سوی معترضان را تکرار نکرد اما گفت، تظاهرات آنها نمی‌تواند تا ابد ادامه داشته باشد.

تظاهرات علیه دولت سودان

■ **ایلنا:** مردم شرق سودان با برگزاری تظاهراتی در اعتراض به اوضاع بد معیشتی و فقر، خواستار سرنگونی نظام حاکم شدند. به گزارش الجزیره، شاهدان گفتند که صدها دانشجوی شهر «کسلا» در شرق سودان و در نزدیکی مرزهای این کشور با اتیوپی در اعتراض به گرانی موادغذایی اعتراض کرده و شعارهایی علیه گرسنگی و دولت سر دادند. پلیس برای متفرق کردن تظاهرات که از دانشگاه الکسلا شروع شد از گاز اشک‌آور استفاده کرد. مخالفان سودانی می‌گویند؛ دستگاه امنیتی بیش از ۲۰۰ نفر از معترضان را بازداشت کرده است.

پایان عملیات ناتو در لیبی

■ **بی‌بی‌سی:** عملیات هوایی ناتو در لیبی پس از هفت ماه نیمه‌شب دوشنبه به پایان رسید. شورای امنیت سازمان ملل هفته گذشته به‌رغم درخواست دولت جدید لیبی برای ادامه عملیات ناتو به توقف آن رأی داد. حکومت تازه لیبی خواهان ادامه عملیات ناتو است. دیپلمات‌های غربی اما می‌گویند با رفع تهدید قذافی علیه غیرنظامیان لیبی، دیگر به عملیات ناتو نیازی نیست و اگر دولت تازه این کشور خواهان ادامه فعالیت ناتو است باید به طور جداگانه با آن به توافق برسد.

حمله مرگ‌بار در قندهار

■ **بی‌بی‌سی:** در پی یک حمله انتحاری در قندهار چهار مهاجم، چهار محافظ و یک افسر پلیس کشته شدند. طالبان مسوولیت این حمله را به عهده گرفته است. مقام‌های امنیتی می‌گویند درگیری پایان‌یافته و اکنون شهر آرام است. فرمانده پلیس قندهار می‌گوید بامداد دوشنبه ابتدا یک مهاجم خودرو مملو از مواد منفجره حامل خود را در مقابل در ورودی موسسه بین‌المللی امداد و توسعه منفجر کرد. به دنبال آن سه مهاجم دیگر یک میهمانخانه محل اقامت کارمندان سازمان ملل را هدف حمله قرار دادند.

فلسطین عضو یونسکو

■ **ایسنا:** سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی سازمان ملل (یونسکو) که مقر آن در پاریس است، عضویت کامل فلسطین را در این سازمان به رأی گذاشت که با ۱۰۷ رأی موافق در مقابل ۱۴ رأی مخالف این امر تصویب شد. ۵۲ کشور نیز غایب بودند. آمریکا که در رأی‌گیری دیروز به عضویت فلسطین رأی منفی داد، پیش از این یونسکو را تهدید کرده بود در صورت تایید عضویت فلسطین کمک‌های خود را به این سازمان که ۸۰میلیون دلار است، به حالت تعلیق در می‌آورد. یونسکو ۱۹۳ عضو دارد.

اتهام تقلب در انتخابات قرقیزستان

■ **شرق:** الماس‌بیک اتمبایف، نخست‌وزیر میانه‌روی قرقیزستان روز دوشنبه اعلام کرد که در انتخابات ریاست‌جمهوری این کشور پیروز شده ولی دو کاندیدای مغلوب انتخابات ریاست‌جمهوری قرقیزستان می‌گویند که نتیجه این انتخابات را نمی‌پذیرند. دو رقیب اصلی او هر کدام ۱۵درصد آرا را به دست آورده‌اند.

در این روز

۱ نوامبر ۱۹۶۳

کودتاچی ویتنام کشته شد

■ چند واحد ارتش در جنوب ویتنام ضد دولت «گودین‌دی‌ام» دست به کودتا زدند. «گودین‌دی‌ام» سال ۱۹۵۵ با برکنار کردن «بائو دای» امپراتور اسمی ویتنام‌جنوبی رییس موقت این کشور شده بود که ضمن این کودتا «گودین‌دی‌ام» و برادرش کشته شدند و یک شورای نظامی زمام امور را به دست گرفت. این دولت کودتایی ضد کمونیست‌تر از رژیم «گودین» بود که هفتم نوامبر توسط دولت آمریکا به رسمیت شناخته شد. همسر «گودین‌دی‌ام» که در زمان کودتا در آمریکا بود دولت جان اف کندی رییس‌جمهوری وقت آمریکا را که خود ۲۲ روز بعد در شهر دالاس ترور شد، متهم به حمایت از نقشه کودتا و مرگ شوهرش کرد.